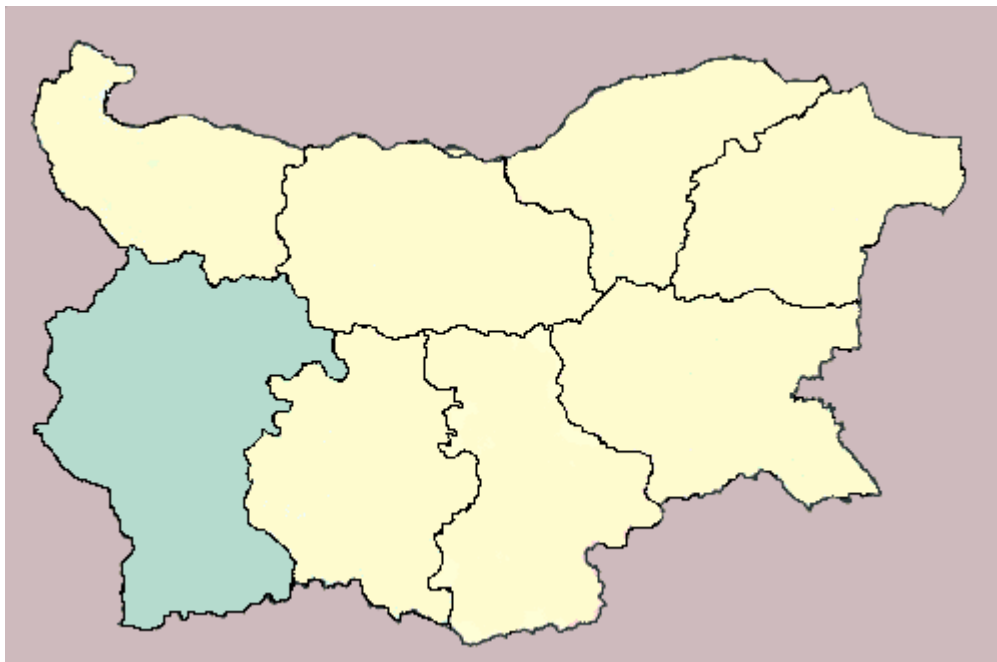

Съдържание

I.ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ, ГРАНИЦИ И ГОЛЕМИНА.....	2
II.ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ	3
1. РЕЛЕФ	3
2. ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ.....	4
3. КЛИМАТ.....	4
4. ВОДИ.....	4
5. ПОЧВИ.....	5
6. ГОРИ	5
III.НАСЕЛЕНИЕ.....	6
IV.СТОПАНСТВО.....	7
1. ПЪРВИЧЕН СЕКТОР.....	8
2. ВТОРИЧЕН СЕКТОР	9
3. ТРЕТИЧЕН СЕКТОР.....	14
V..... АДМИНИСТРАТИВНО – ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО И ГРАДОВЕ	14
VI.ПЕРСПЕКТИВИ НА РАЗВИТИЕ	19

I. Географско положение, граници и големина

Град София и Софийската област заемат Югозападните части на България и обхващат 18.3% от нейната територия. Територията на региона е 20330 кв.км. Населението – 2143669 души. Средната гъстота – 105,6 д/кв.км. Западната граница на региона минава по билата на планините Славянка, Беласица, Малашевска, Влахина и др. Северната граница е добре очертана по старопланинското било и северните части на Ботевградската котловина. Източната граница е маркирана от източните части на Златишко–Пирдопското поле, Копривщенската котловина, Ихтиманска Средна гора, Ихтиманското и Костенецкото поле, Рила, Пирин и Родопския дял Дъбраш. Южната върви по границите на републиката.

Най-важната особеност на географското положение на Югозападния регион е, че в него се пресичат пътищата, характеризиращи изключително изгодното географско положение на България на Балканския полуостров. В рамките на Софийска област, обаче, те са строго предопределени от структурата на релефа. Релефът играе решаваща роля и при формирането на главните трънспортно-икономически “врати” на областта – Петроханската седловина, Искърския пролом, Ботевградската седловина, Западните Задбалкански котловини, пролома Момина клисура, долините на Места, Струма и

Струмешница. Същевременно по-голяма част от границите на Софийска област са заети от високи планини, което в значителна степен затруднява връзките със съседните държави и региони.

През региона минават най-важните пътища на България и Балканския полуостров, свързващи страната с Атина, Скопие, Тирана и Белград и чрез други магистрали със Западна Европа.

II. Природни условия и ресурси

1. Релеф

Релефът на Югозападния регион представлява мозайка от планини, котловини, преломи, речни долини. На север се намира Западна Стара планина. Средната част на региона е заета от Люлин, Витска, Лозенска планина, Ихтиманска Средна гора, Осоговска планина, а южната му част - от Рила, Пирин и пограничните планини на запад от средна Струма, Осогово, Влахина, Малашевска, Огражден и Беласица. Планините благоприятстват развитието на горското стопанство, туризма и животновъдството. В поречията на реките Искър, Струма и Места са разположени много плодородни котловини, като Софийската, Радомирската, Кюстендилската, Санданско-Петричката и др., които улесняват развитието на селското стопанство и транспортната мрежа.

2. Полезни изкопаеми

Кафяви въглища се добиват в Пернишкия, Бобовдолския и Пиринския басейн, лигнитни – в Софийско (Кътина, Храбърско, Габер, Сливница и Чукурово) , Кюстендилската и Гоцеделчевската котловини, както и антрацитни – около Своге са важна енергетична база. Районът е известен и с голямото железорудно находище при Кремиковци със запаси от 250 млн.т., но с ниско съдържание на метал – 30,2%.

В района има барит в Кремиковското находище и флуорит в с. Палат, Благоевградско, които се използват в химическата промишленост, металургията. В Средна гора, Медет и Стара планина се добиват медни руди, които се обогатяват в Медет, Челопеч и Елаците. Преработват се в комбината между Златица и Пирдоп. Оловно - цинкови руди се добиват в Осогово. Рудите се обогатяват във флотационна фабрика в Гюешево, след което във фабриката в Нови Искър се произвеждат олово и цинк. Големите находища на варовици в Голо бърдо и край Сливница, сиенит, андезит във Витоша, гранит в Рила и мрамор в Пирин намират приложение в строителството и др.

3. Климат

Климатът в Югозападния регион е разнообразен. Умереноконтинентален е във високите и северните котловини, където се наблюдават и температурни инверсии. Климат със средиземноморско влияние има в Санданско-Петричкото поле, където е измерена и най – високата средногодишна температура от 13,9°С в гр. Сандански. Планински е климатът във високите планини – Витоша, Осогово, Рила и Пирин. Това климатично разнообразие позволява виреенето на зърнени култури, лен, картофи, а в по-южните части – на тютюн, зеленчуци, фъстъци, овощия и др.

4. Води

Водните артерии на района – Искър, Марица, Струма, Места, са най-големите реки в България. Водите им се използват за добиване на електроенергия, водоснабдяване и изкуствено напояване.

В областта се намират 22% от речните и 24% от подпочвените води на страната. По течението на реките са изградени язовири с ВЕЦ (яз. Искър, Студена, Калин-Карагьол, Кокаляне, Пасарел и др.)

От реките в района най-замърсени са водите на Искър, Струма и Места.

В Рила и ма 140, а в Пирин - 119 високопланински езера. Те са обект на посещение от много туристи.

В района има много минерални извори. Те са солидна база за развитието на балнеоложкото и курортно дело и оранжерийното зеленчукопроизводство. Най-ценни са изворите в и около София, Баня, Овча Купел, Горна баня, Кюстендил, Благоевград, Симитли, в Санданско-Петричкото поле, Сапарева баня и др.

5. Почви

Почвите са разнообразни – чернозем-смолници в северните котловини, канелено-горски и алумиално-ливадни – в южните. Те позволяват да се отглежда пшеница, картофи, ръж, късни зеленчуци, лозя, овощия, тютюн, фъстъци, сусам и др. В Санданско и Петричко виреят смокини, бадеми и нарове.

В района има твърде много замърсени и ерозирани почви. Голяма част от почвите се използват за неземеделски цели.

6. Гори

Горите не са достатъчни. Най-обширни еглолистни гори има в Пирин, Рила, а широколистни – в Етрополско, Копривщенско, Беласишко. Бедни на гори са Брезнишко, Трънско и Годечко. Високопланинските пасища в Стара планина, Рила и Пирин са ценно богатство, но те все още не се използват пълноценно.

III. Население

Населението на района е над 2 млн. души. Поради исторически, икономически и природни причини, то е разделено неравномерно по територията. Средната гъстота е 105 д./кв.м. Най-голямото струпване на населението е в София, Перник, а най-малкото – в планинските райони, Трънско и граничните участъци на региона. Преобладаващата част от населението живее във височинния пояс между 500 и 700 м. Днес, с развитието на промишлеността, се създадоха нови градски селища – Елин Пелин, Сливница, Драгоман, Своге, Годеч, Кстенец, Якоруда, Беласица, Бобов дол и Симитли. Градското население е 80 % от цялото население на региона. За големия процент допринася главно развитието на София и Перник. В региона са съсредоточени $\frac{1}{4}$ от трудовите ресурси и активното население на страната.

Етническият състав е еднороден – над 95% са българите, като в големите градове живеят и други малки групи арменци, евреи, руси и роми.

През последните години силно намалява раждаемостта и сключването на бракове. Нараства броят на разводите и жените над фертилна възраст. Висока е раждаемостта във Неврокопско, Петричко, Благоевградско, Разложко. Смъртността също нараства. За София тя достига 10,7 на хиляда, а в областта – 12,3 на хиляда. Тя е много висока в Краището и Западните оградни планини. Нараства и детската

смъртност. Към 2000 г. раждаемостта е 8,8 на хиляда, смъртността – 13 на хиляда.

Естественят прираст в района е отрицателен, дори и в столичния град.

Увеличаването на дела на заетите в частния сектор и намаляване на дела на заетите в държавния сектор, високото образователно равнище и професионална квалификация, големия дял на заетите в администрацията и управлението характеризират заетостта на работната сила в региона.

Миграционната подвижност е ниска. В региона се заселват мигранти предимно от област Монтана и от Пловдивската област. Тук живеят 26,3 % от активното население и близо 23 % от безработните на страната. В региона има 46 града, 910 села, 75 общини, в т.ч. 24 в област София –град.

IV. Стопанство

До избирането на София за столица стопанството на района е имало аграрен характер. Впоследствие се развиват и промишлени отрасли – добив на кафяви въглища и производство на електроенергия в Перник, машиностроене и металообработване, текстилна и хранително-вкусова промишленост – в София. Селското стопанство е дребно, разпокъсано и нископродуктивно. По долините на р. Струма и р. Места се отглежда тютюн, а в Кюстендилско – овощия. Районът е типичен промишлен район. Съотношението между промишлената и селскостопанската продукция е 85 : 15. В района се произвеждат 25,6 % от промишлената продукция в т.ч. 27 % от електроенергията, близо 96 % от черната металургия, 20 % от машиностроенето и металообработването, над 29% от химическата и каучуковата промишленост, 29 % от целулозно-хартиената промишленост, 22 % от текстилната промишленост, 28 % от полиграфичната промишленост, 60 % от електромоторите, 34 % от обувките, 23 % от вълнените платове и 22 % от тютюна.

Селскостопанското производство дава 10,4 % от това на страната и не задоволява нуждите си.

1. Първичен сектор

Югозападния регион настъпиха големи промени в ***селското стопанство***. Районът дава 38 % от картофите, 30 % от тютюна, 22 % от ябълките, 12 % от зеления фасул, 12 % от ягодите и 10 % от сливите. Има превес на животновъдството над растениевъдството. Преди години съотношението им е обаче 48 : 52 в полза на растениевъдството.

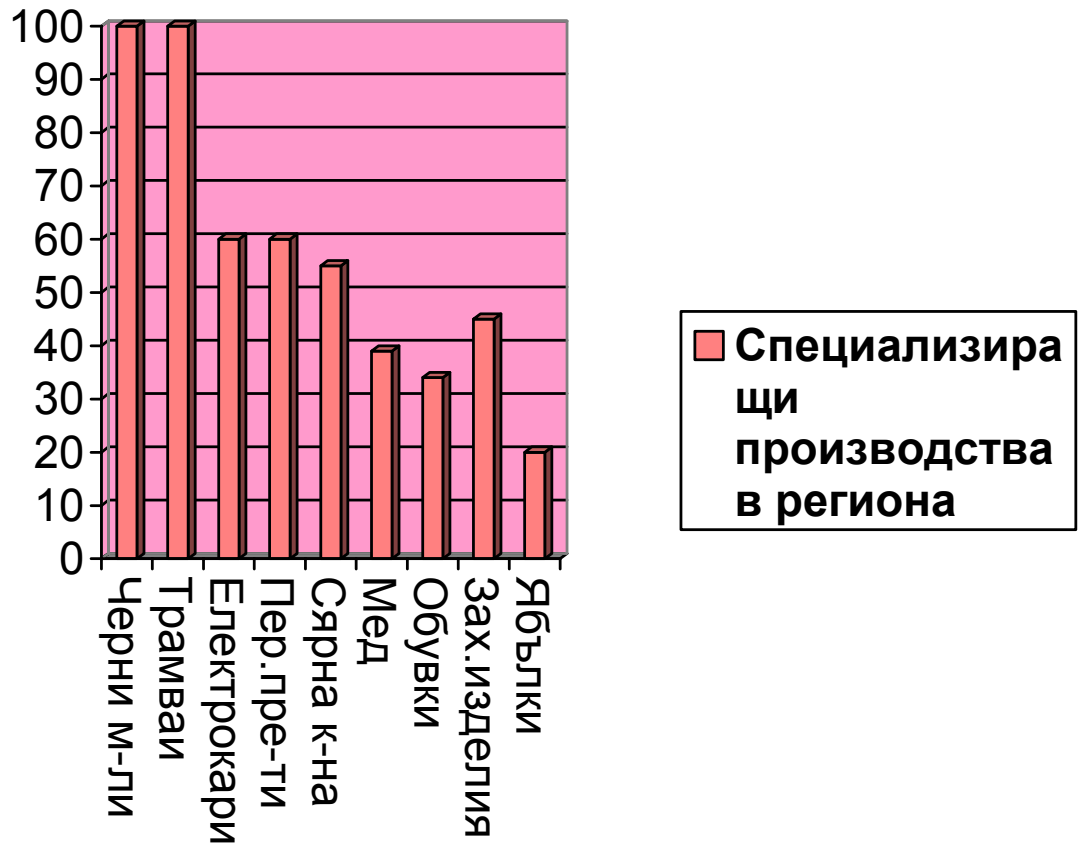
Техническите култури са типични за южните части на региона. Тютюн се произвежда в Благоевградско и Кюстендилско, лен – в Пернишко, сусам, анасон и мак – в Благоевградско. Пак там се отглеждат и ориенталски сортове тютюн “дупнишка басма” и “неврокопска басма”.

Ябълки и череша се отглеждат в Кюстендилско, праскови – в Благоевградско, малини – в Долнобанско – Костенецкото поле, Говедарската котловина.

Лозарството е съсредоточено предимно в Мелнишко и Санданско.

Зеленчукопроизводството е развито южно от Земенския пролом. В селата Чепинци, Казичене, Кривина, Петърч и др. е създаден зеленчуков пояс предимно от зеле, праз и моркови. Картофопроизводството е типично за Самоковско и Разложко.

Районът е специализиран в отглеждането на крави за мляко около София и Перник и на овце – в Рила, Пирин, гр. Пирдоп и др. В района се намират 15 % от говедата и овцете, 8 % от птиците и 6 % от свинете на България.

2. Вторичен сектор

Въгледобивът е важен отрасъл. Въпреки бързото развитие на промишления комплекс “Марица-изток” все още около 20 % от въглищата на страна се получават в Югозападния регион. Главни въгледобивни басейни са Бобовдолският, Пернишкият и Пиринският. С по-малко значение са лигнитните басейни в Софийско, Кюстендилско и Гоцеделчевско. Районът е единствен производител на антрацитни въглища в страната.

Електродобивът се развива на базата на въглищата и хидроресурсите на региона. Тук работят голям брой ТЕЦ, от които най-мощни са ТЕЦ “Бобов дол” (630 мегавата), ТЕЦ “София” (154 мегавата), ТЕЦ “Република” (152 мегавата), ТЕЦ “Трайчо Костов”. Голямо значение имат ВЕЦ, построени при язовирите. С язовира “Калин – Карагьол” и “Рилска река” са свързани 4 електроцентрали,

които образуват Рилската каскада. Изгради се и каскадата Санданска Бистрица.

Черната металургия е представена от “Стомана” – Перник и “Кремиковци”. Тя работи с руди от Кремиковското находище. Запасите се изчисляват на около 250 млн. тона. Рудата в Кремиковци съдържа 30,2 % желязо, 6,2 % манган, 18 % барит, 0,4 % олово, 0,14 % мед. От металното съдържание на металната руда 66 % се падат на лимонит, 21 % - на сидерит и 18 % - на хематит. Комбинатът има пълнен металургичен цикъл. Произвежда чугун, конверторна и електростомана, горещо и студено валцувана ламарина, ламарина с пластмасово покритие, шевни и безшевни тръби, профилирана стомана, фероманган и др.

“Стомана”- Перник е с по-малък капацитет. Има доменно, мартеново и прокатно производство. Голяма част от изделията на комбината се дообработват в заводите за метизи край с. Живково, Ихтиманско и гр. Роман.

Медни руди се добиват в Етрополско, “Елаците” и в Средна гора. Рудата се обогатява в Медет, Челопеч и Елаците, поради ниското съдържание на метал. Мед и сярна киселина се произвеждат в Медодобивния комбинат между Златица и Пирдоп.

Машиностроенето, като част от преработващия сектор, все още изпълнява ръководни функции в икономиката на региона. Представени са почти всички машиностроителни подотрасли.

Транспортни машини (вагони, трамваи, бензинови двигатели, електрокари) се произвеждат в София. Автобуси се произвеждат в Ботевград. Електротехническото машиностроене и електрониката в София (електронни калкулатори, хладилници, телевизори, електромотори и др.) получават голямо развитие, както и производството на полупроводници – в Ботевград, на кондензатори – в Кюстендил, на високоговорители – в Благоевград и на УКВ радиостанции – в Гоце Делчев. Приборостроителни заводи има в София, Перник. Минни машини се произвеждат в Перник. Металорежещи машини се произвеждат в София. Металообработващи заводи има в София, Перник, Благоевград, Кюстендил и др.

Химическата промишленост има добри условия за развитие - осигурено потребление, работна сила, транспорт и др. Произвеждат се лекарства в София и Дупница, каучукови изделия – в София и Нови

Искър, бои и химикали – в Костенец, Костинброд и Казичене, кибрит – в Костенец, син камък и сярна киселина – в комбината Златица – Пирдоп, фуражни дрожди – в Разлог. В Софийска област се произвеждат от перилните препарати на България.

Дърводобивът и дървообработването са типични за селищата, разположени до торски масиви. Тук се произвеждат 23 % от дъските в страната. Големи мебелни предприятия има в София, Благоевград и Кюстендил.

Строителната промишленост е представена от циментовия завод при Темелково, който получава суровината доломит от Голо Бърдо. Керамични изделия се произвеждат в София, Гоце Делчев, с. Левуново и Кюстендил, негасена вар – в Сливница и Земен, каменинови тръби и огнепорни материали – в Елин Пелин. Стоманобетонени заводи има в София и Кремиковци.

Текстилната промишленост работи предимно на базата на вносни и малко на местни суровини. Най - толямо значение има памукотекстилната промишленост. Еднакво са застъпени предачество и тъкачество. Голяма концентрация има в София (гр. Драгоман), Благоевград, Самоков и др. Вълнотекстилни предприятия има в София и Самоков, копринотекстилни – в София. Лененоконопената промишленост е традиционен отрасъл за региона. Лен се произвежда във високите Самоковско, Разложко и Радомирско полета. Той се преработва в ДИП “Рилски лен” – Самоков. През последните години развитие получава трикотажната промишленост с изграждането на предприятия в София, Кюстендил, Златица, Перник и Петрич. Наличието на добра текстилна база обуславя развитието на шивашката промишленост. Големи предприятия за производство на ризи има в София и Копривщица, за спортни и работни облекла – в Дупница. Пасмантерийни изделия се произвеждат в София и Гоце Делчев, мъжки чорапи – в София.

Кожаро-кожухарската и обувна промишленост е с ясно изразена териториална концентрация и специализация. В кожарския завод в София се произвеждат твърди кожи, а в Етрополе – меки и лицеви кожи. В гара Искър се произвеждат кожени облекла и

конфекция, обувки – в София, Кюстендил и ортопедични обувки – в Дупница.

Хранително-вкусовата промишленост има консумативен характер за региона. Тук са най-големите консумативни центрове – София, Перник, Кюстендил, Дупница и Благоевград. В региона има и някои селскостопански суровини, които са от голямо значение – домати, ябълки, тютюн, праскови и др.

Тютюневата промишленост а региона дава около $\frac{1}{4}$ от продукцията на страната. Висококачествените ориенталски сортове тютюн получават първична обработка в Гоце Делчев, Петрич, Сандански. След това ферментират във фермозаводите в Дупница и Благоевград. Тютюневи изделия се произвеждат в цигарените фабрики в Благоевград и София.

Месопреработвателната и млекопреработвателната промишленост са съсредоточени предимно в София и в близките градове Перник, Кюстендил и Благоевград. Регионът не задоволява нуждите от месо и месни произведения, мляко и млечни произведения. Те се внасят от цялата страна.

Консервната промишленост се развива през 60-години. Консервните предприятия в София са възникнали във връзка с потребностите на града като консумативен център, а тези в Кюстендил (за компоти), в Перник (за пектин), Радомир, Дупница, Благоевград и Петрич (за зеленчуци) - във връзка със суровините.

Мелничарската промишленост в региона се развива на базата на внос на зърнени храни предимно от Северозападния и Северния централен регион. Мелничарски предприятия има в по - големите градове.

Маслодобивната промишленост е стар отрасъл за региона. Голямо стопанско значение имат предприятията в Костинброд.

Захарната промишленост е била представена от един завод в София. Ограничените суровини, обаче, са наложили тази единствена

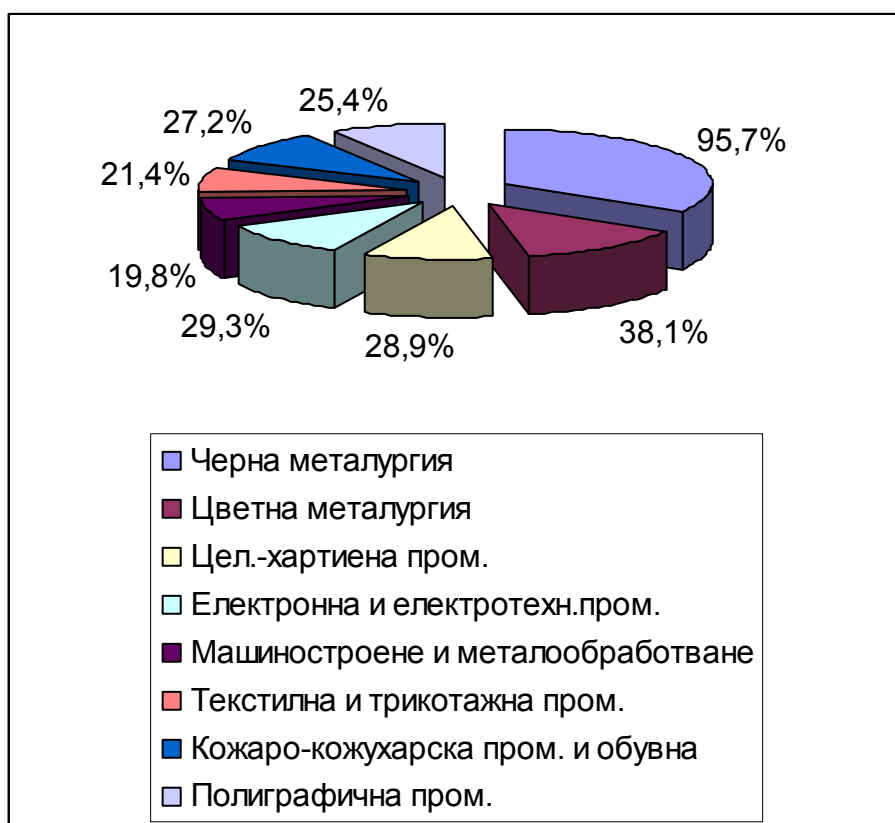
захарна фабрика да бъде закрыта. Фабрики за захарни изделия има в София и Своге.

Винопроизводството е съсредоточено предимно в селищата по долината на р. Струма – Мелник, Сандански, Благоевград, Дупница. Мелнишкото и Пиринското вино са известни с високите си качества и се изнасят в чужбина. Специфичните климатични условия в Софийско и Самоковско са подходящи за отглеждане на вината. В София има голям завод за отлежаване на вина.

Пивоварни фабрики има в София и Благоевград.

Стъкларската и порцелано-фаянсовата промишленост съставлява близо 20 % от тази на страната. Развила се е главно поради голямото потребление в София, Перник и др. Порцеланово предприятие има в Елин Пелин, а стъкларски - в София и Перник.

Полиграфическата промишленост дава $\frac{1}{4}$ от продукцията на отрасъла за страната.

3. Третичен сектор

Транспортът на региона е много добре развит. През него минават най-важните международни магистрали: Белград – София – Пловдив – Истанбул, София – Русе – Букурещ – Москва, София – Мездра – Русе – Будапеща – Прага – Берлин, София – Кулата – Атина, София – Кюстендил – Скопие и София – Ниш – Белград. Превозват се въглища, цимент, метали, машини, текстил, консерви, тютюн, овощия и други продукти на преработващия сектор. Голямо значение имат гарите София, Гюешево, Кулата, Драгоман и др. Повечето ЖП линии са електрифицирани. Преобладаващата част от шосетата на асфалтирани. Летището в София има международно значение.

Туризмът. Високите върхове, кристалните езера, легендарните гори, хубавите поляни на Рила и Пирин, пирамидите на Стоб, Кътина и Мелник, водопадите при Костенец и Скакавица, минералните извори в и около София, Банкя, Сепарева баня, Кюстендил, Сандански и Перник, както и историческите забележителности - Рилски манастир, Копривщица, благоприятстват развитието на вътрешния и международен туризъм.

Образованието, здравеопазването, културата и търговията са съсредоточени в големите градове на региона, като София изпълнява координиращи и изпълнителни функции.

V. Административно – териториално устройство и градове

В административно отношение регионът се състои от две области. На базата на големите различия в природните условия и ресурси, историко-икономическото развитие, конкуренцията на населението, специализацията на производството, характера на стопанските връзки и други, на територията са се оформили **Софийско-Пернишки и Струмско-Местински подрегиони.**

По стопанска структура Софийско-Пернишкият подрегион е типично промишлен. Той дава 23 % от промишленото и едва 4 % от

селскосторанското производство на България. Струмско-Местинският подрегион произвежда 3,6 % от промишлената и 6,3 % от стопанската продукция на страната.

София, като столица и основен изключително важен във всички аспекти център, е глано ядро в Софийско-Пернишкия подрегион. Градът е възникнал като селище край топлите минерални извори и на важни пътища от Средна Европа за Близкия изток и от Дунав за Бяло море. Въпреки сериозните щети от Втората световна война, населението ѝ нараства прогресивно. София е най-важното политическо средище на България. В нея е седалището на Президентството, Народното събрание и Министерския съвет. Над 30% е дялът на националният доход, получен от търговията, близо 22 % от промишленост, близо 21 % от транспорта и съобщенията. В област София-град основната част от националният доход се получава от индустрията (66 %), 17,8 % - от селското стопанство, 5 % - от търговията и материално - техническото снабдяване.

София е най - големият промишлен център на страната. Съотношението на тежката промишленост към леката е 55 : 45. Тежката промишленост е силно концентрирана в две зони – гара Север и гара Искър. В София са съсредоточени 14 % от машиностроенето и металообработването, 9 % от химическата и каучуковата промишленост, 10 % от целулозната, 11 % от текстилната. Голямо е значението на София като център на хранително - вкусовата, мебелната и шивашката промишленост. Тя е най - големият транспортен възел на страната.

София е най - големият търговски център.

Тя е административна единица с най-висок относителен дял на заетите в непроизводствената сфера и обслужващата дейност. В София е един от най - ниските проценти на безработица.

София е най - големият център на нашата наука и култура. Тук са БАН, Софийският университет, Народната библиотека “Св. Св. Кирил и Методи”, както и много други учебни заведения и институти, множество театри, изложбени зали и други културни средища.

В бившия Софийски окръг има няколко промишлени ядра – Ботевград, Златица - Пирдоп, Костенец, Ихтиман, Своге и др. В икономическата структура преобладават тежката промишленост, машиностроенето и дървообработването. Селското стопанство се специализира в производството на фураж, месо, мляко, зеленчуци и картофи.

Няколко града в региона имат важно значение в различни аспекти:

Самоков (29 хил. д.) е известен от миналото със самоковите за добиване на желязо, откъдето е получил името си. Имало е развито занаятчийство и прочута зографска, резбарска и архитектурна школа. Тук е била открита първата българска печатница. Изходен пункт е за туризъм към курорта Боровец и Централна Рила. Селското стопанство е специализирано в производството на лен, картофи, хмел, ягоплодни и медицински растения.

Костенец (11 хил. д.) е нов и бързо развиващ се промишлен град. Има развита химическа промишленост, фабрика за кибрит, хартия, дървообработване, играчки и химически бои. Отглеждат се малини, ягоди, касис, ябълки и картофи.

Копривщица е прочут град - музей с много ценни паметници от Априлското въстание. Родните къщи на Георги Бенковски, Тодор Каблешков и Любен Каравелов са превърнати в музеи. Бъдещето на Копривщица е в курортното дело, дървообработването, трикотажа и животновъдството.

Ботевград (23 хил. д.) е промишлен център с производство на полупроводници, машини, резервни части, автобуси и др.

Етropole (12 хил. д.) е стар град на рудари и резбари. Развити са машиностроителната, дървообработващата, текстилната и кожарската промишленост.

Своге е известен с производството на шоколади, предназначени и за износ, поради високото му качество.

Около **Перник** (90 хил. д.) важен дял в промишлената структура имат металургията, енергодобивът, машиностроенето и въгледобивът.

Радомир (17 хил. д.) е промишлен център с развита консервна промишленост, оранжерийни конструкции и др. Край града е изграден комбинат за тежко машиностроене.

Кюстендил (55 хил. д.) е разположен в подножието на Осогово на много важен кръстопът. Той е курорт от национално значение с модерен балнеосанаториум. Развива се и като промишлен център. Построен е завод за кондензатори, силови трансформатори и кухненско обзавеждане. Градът е голям пазар на овощия, зеленчуци, вълна и др.

Дупница (42 хил. д.) е разположен в подножието на Рила при кръстовището на пътищата от София за Солун и от Пловдив за Скопие. Развива се като промишлен център на тютюнообработването, фармацевтична, мелничарска и консервна промишленост, приборостроене, конфекция и др. Произвеждат се и качествени лекарства. Градът е жп възел на линиите за София и Бобов дол.

В бившия Благоевградски окръг съотношението между промишлеността и селското стопанство е 70 : 30. В промишлеността превес има хранително - вкусовата и текстилната промишленост. От голямо значение е и дърводобивната и дървообработващата

промишленост. Все по - голямо значение придобива и тежката промишленост с разкриването на подземните богатства от въглища, флуорит, руди на цветни и редки метали, както и използването на други природни ресурси. Окръгът дава 20 % от производството на тютюн за страната. За съжаление намалява броят на говедата и овците.

Благоевград (71 хил. д.) е промишлен и културен център. Има фабрики за тютюноферментация, цигари, метални конструкции, дървообработване и бира. В Българския и Американския университет се обучават много студенти.

Сандански (26 хил. д.) е разположен около минералните извори в подножието на Пирин, главно по десния бряг на р. Санданска Бистрица. Развива се като център на интензивен селскостопански район при отглеждането на топлолюбиви култури. Край минералните извори са построени оранжерии, балнеолечебници и санаториуми. Развита е и промишлеността.

Мелник е най - малкия град в България. С мелнишките пирамиди в подножието на Пирин, прекрасните си лозя и вина, богатата си история и чудната си възрожденска архитектура, той привлича много наши и чужди туристи.

Петрич (28 хил. д.) е разположен живописно в подножието на Беласица. Оформя се като център на селското стопанство с производството на тютюн, зеленчуци и овощия. Изнасят се много хранителни продукти. Има 480 дка оранжерии.

Разлог (16 хил. д.) е характерен с добре развитото дървообработване и модерен завод за фуражи и дрожди. Има голям целулозен комбинат и керамичен завод.

Банско (10 хил. д.) е най - важният пункт за туризъм и алпинизъм в Пирин. Запазил е стари възрожденски къщи и културни традиции. В последните години доби славата си на голям ски център, привличащ много туристи от чужбина.

Гоце Делчев (20 хил. д.) е разположен в едноименната котловина в подножието на Пирин. Има големи складове за тютюн,

дървообработващ завод, керамична фабрика, хлебозавод, месо- и млекопреработване.

Градове	Население	Градове	Население	Градове	Население
Банско	8764	Елин Пелин	5001	Разлог	12864
Белица	3474	Етрополе	11734	Рила	3221
Благоевград	73038	Ихтиман	12298	Самоков	26253
Бобов дол	7923	Копривщица	2758	Сандански	26226
Ботевград	21816	Костенец	10282	Своге	7550
Брезник	4491	Кюстендил	50474	Сливница	8324
Годеч	4844	Мелник	261	София	1133183
Гоце Делчев	20110	Перник	86112	Трън	2822
Драгоман	3402	Петрич	27843	Хаджидимово	3029
Дупница	39570	Радомир	16201	Якоруда	6179

VI. Перспективи на развитие

Регионът има добри условия за стопанско развитие в бъдеще. Важна предпоставка за това е наличието на квалифицирана работна сила, сравнително големите запаси на енергийни ресурси, минерални суровини, доброто развитие на отраслите – носители на научно - техническия прогрес, благоприятното транспортно - географско положение, както и наличието на производствена и социална инфраструктура. В бъдеще в региона ще се развиват с изпреварващи темпове наукоемките отрасли на машиностроенето – електроника, електротехника, радиотехника, приборостроене, оптика, машини за бита. Металургичната база е добра предпоставка за развитие на металоемки машиностроителни отрасли, като тежко инвестиционно машиностроене, металорежещи машини, транспортни машини. Пазарният фактор ще допринесе за бързото увеличаване продукцията и подобряване на качеството на изделията на леката и хранително - вкусовата промишленост. От селското стопанство с предимство ще се развива млечното животновъдство. С бързи темпове прогрес ще има вътрешният и международен туризъм, както и почти всички видове транспорт. Развитието на икономическия регион в бъдеще е свързано с решаването на редица проблеми от регионален и национален характер. Слаба е снабдеността на региона с местно производствени хранителни продукти, поради което се внасят големи количества зърнени храни, плодове, ранни зеленчуци, грозде, риба и рибни продукти главно от

Южния централен и Севернозападния региони. Особено остър е проблемът за столичния град, чиито жители съставляват около 1/5 - 1/6 от населението на страната. Производствено-технологичният процес на изградените промишлени мощности е свързан с изхвърлянето на големи количества твърди отпадъци, вредни газове, нитрати, нитрити, хлориди, в резултат на което се стига до замърсяване на въздуха, водите на р. Искър и р. Струма и почвите. На много места в региона е нарушено екологичното равновесие, което налага изграждането на ефикасни пречиствателни съоръжения, обновяване и реконструкция на съществуващите производствени мощности, оборудването им с малко отпадни технологии с оглед постигане на максимален екологичен ефект.

Библиография:

 Учебно помагало за кандидат студенти – изд. “Анубис” 1998г.

 Учебник по география за 10 клас – Р. Пенин, В. Бояджиев, М. Султанова, Т. Трайков; изд. “Булвест 2000” 1997г.

 www.sofia.bg

 www.gbg.bg